

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Historical

تاریخی

یادداشت: این ترجمه ارزنده و افشاء گرانه را آقای "احمد ضیاء رهگذر" برای ما ارسال داشته اند. در این جا ضمن سپاس از ایشان به عرض می رسانیم ، که ما آنرا بنا بر اهمیت نوشته نخست به قسمت های جداگانه تقسیم نموده در اختیار خوانندگان گرانقدر پورتال قرار می دهیم. بعد از تکمیل آنرا به شکل کتاب در آورده ، در کتابخانه پورتال قرار خواهیم داد.

در آرزوی همکاری های مزیدجناب شان

پورتال AA-AA

ک. ج. ب

در

افغانستان

واسیلی میتروخین

مترجم : احمد ضیاء رهگذر

مترجم : احمد ضیاء رهگذر

به نام خداوند دانا و توانا

خواننده عزیز

طوری‌که میدانیم حدود سه دهه قبل از امروز قوای نظامی اتحاد شوروی سابق بالای کشور عزیز ما افغانستان تهاجم نمود که در اثر آن جنگ و بدبختی بی‌پایانی نصیب کشور و مردم ما گردید. طی سالیان متمادی جنگ، کشور ما به میدان رقابتها میان کشور های مختلف و سازمانهای استخباراتی کشور های مذکور مبدل گشت که این جریان تا امروز نیز ادامه دارد.

در باره علل و عوامل مداخله نظامی اتحاد شوروی سابق به افغانستان کتابهای مختلفی توسط نویسندگان های افغان و غیر افغان به رشته تحریر در آمده است و هر کسی تلاش نموده تا از زاویه خاصی به بُعد خاصی از این معضله نظر اندازد.

کتابی را اکنون به دست دارید توسط "واسیلی میتروخین" ضابط اسناد در آرشیف ک.ج.ب. نوشته شده و توسط مؤسسه تاریخ جهانی جنگ سرد به طبع رسیده است. میتروخین با استفاده از موقف خاص خود توانست به معلومات دست اول و محرمی که قید دوسیه های آرشیف "ک.ج.ب." گردیده بود، دست یافته و برای خود کاپی برداری نماید. بعداً او در زمان پناهنده شدنش به غرب توانست این یادشتهایش را طبع نموده و در اختیار همگان بگذارد. این افسر دستگاه استخباراتی شوروی سابق در یادشتهایش پرده از نقاب مهره های فعال "ک.ج.ب." در افغانستان برمیدارد و از رابطه نزدیک آنها با "ک.ج.ب." به ما میگوید. یادشتهای "میتروخین" تائید کننده این واقعیت نیز میباشد که "ک.ج.ب." حتا قبل کودتای ثور در افغانستان فعال بوده و توسط همین افراد فعالیت داشته است.

من این کتاب را حاوی معلومات ناب و تا اکنون ناگفته ای یافتم و به همین دلیل خواستم با ترجمه نمودن آن زمینه مطالعه آنرا برای آنده از هموطنان ما که بزبان انگلیسی آشنایی ندارند، مهیا سازم. از آنجائیکه ترجمه این کتاب اولین قدم بنده در این راستا میباشد بناءً به هیچ صورت خالی از کمی و کاستی نخواهد بود. امیدوارم خواننده محترم به محتوای این کتاب توجه بیشتر نمایند تا به شیوه ترجمه بنده.

با عرض حرمت

احمد ضیاء رهگذر

یادداشت: به غرض تماس با این نویسنده و مترجم پرتوان می توانید از طریق پورتال اقدام نمائید.

با تقدیم احترام

پورتال AA-AA

شرح وقایع به ترتیب زمانی^۱

۱۹۶۵

ایجاد حزب دموکراتیک خلق افغانستان (ح.د.خ.ا) و تعیین شدن نورمحمد تره کی به عنوان منشی عمومی آن حزب.

۱۹۶۷-۱۹۶۸

انشعاب ح.د.خ.ا به چندین جناح، عمده ترین: خلق و پرچم (اسم جناحها براساس روزنامه هایشان گذاشته شده است).

۱۹۷۳

هفدهم جولای

عزل محمد ظاهر شاه توسط پسر کاکایش سردار محمد داوود و اعلام جمهورییت توسط او.

هژدهم جولای

تعیینی داوود به حیث رئیس جمهور و وزیر دفاع.

نزد هم جولای

به رسمیت شناختن دولت جدید توسط اتحادشوری و هند.

بیست و چهارم اگست

اعلام استعفاء محمد ظاهر شاه.

۱۹۷۵

آغاز قیام مسلحانه توسط یک گروه مسلمان افراطی به نام حزب اسلامی.

۱۹۷۷

چهاردهم فبروری

تصویب قانون اساسی و تأیید سیستم ریاست جمهوری یک حزبی توسط لویه جرگه.

پانزدهم فبروری

ادا حلف وفا داری توسط محمد داوود به عنوان رئیس جمهور و پایان کار لویه جرگه.

۱۹۷۸

هفدهم اپریل

قتل میراکبر خیبر یکی از اساس گذارن و رهبران جناح پرچم ح.د.خ.ا.

بیستم اپریل

^۱ شرح وقایع با استناد به ماخذ ذیل نوشته شده است:

Ludwig W.Adamec, Historical Dictionary of Afghanistan (Lanham, MD: The Scarecrow press,1997),Afghanistan:The Great Game Revisted,ed.By Rosanne Klaus (New York: Freedom House,1987);Brasdsheer,Afghanistan Communism and Soviet Intervention; and Garthoff, Detente and Confrontation.

هزاران تن از اشتراکنندگان در مراسم تدفین خیبر، این مراسم را به یک مظاهره علیه دولت مبدل ساختند.

بیست و ششم اپریل

دستگیری سران ح.دخ.ا توسط دولت محمد داوود.

بیست و هفتم و بیست و هشتم اپریل

سرنگونی محمد داوود. گرفتن قدرت توسط ح.دخ.ا از طریق کودتا نیکه به واسطه عناصر کمونیست در قوای مسلح به راه افتاده بود. قتل محمد داوود، برادرش محمد نعیم، وزیر دفاع غلام حیدر رسولی، وزیر داخله عبدالقدیر نورستانی و **عبدالله** معاون رئیس جمهور.

گرفتن قدرت توسط شورا نظامی، انقلابی.

سی ام اپریل

ایجاد شورای انقلابی، انتخاب نورمحمد تره کی (خلق) به حیث رئیس شورای نظامی انقلابی و صدراعظم و انتخاب ببرک کارمل (پرچم) به حیث معاون او در هردو مقام.

ششم می

اعلام غیر وابستگی افغانستان توسط تره کی.

می و جون

ایجاد اولین اردوگاه مجاهدین در پاکستان.

جولای

به هم خوردن اتحاد خلق و پرچم، برکناری رهبران پرچم از قدرت و فرستادن آنها به خارج به عنوان سفرا.

هژدهم اگست

اعلام خبر عقیم سازی طرح یک کودتا علیه دولت و دستگیری عبدالقادر وزیر دفاع به دلیل سهمیم بودن در این کودتا، توسط رادیو کابل.

بیست و یکم اگست

حکم بیروی سیاسی در مورد دستگیری سلطانعلی کشتمند وزیر پلان (پرچم) و محمد رفیع وزیر کار و امور اجتماعی (پرچم) به جرم دخیل بودن در دسیسه علیه دولت.

نوامبر

معرفی کارمل به عنوان رهبر کودتا، بلند رفتن حفیظ الله امین در داخل حزب و دولت و تعیین او به عنوان معاون تره کی.

سوم دسمبر

آمدن تره کی به مسکو جهت ملاقات با رهبران شوروی.

پنجم دسمبر

عقد یک معاهده بیست ساله دوستی، حسن همجواری و اقتصادی بین دولتهای افغانستان و اتحاد شوروی، در مسکو.

زمستان ۱۹۷۸-۷۹

گسترش جنبش مقاومت مسلحانه بر علیه دولت، تحت رهبری گروه های اسلامی به اکثر ولایات افغانستان.

۱۹۷۹

چهاردهم فبروری

اختطاف آدولف دابس سفیر امریکا در افغانستان توسط یک گروه تروریستی در شهر کابل. حمله قوای افغان به عمارتیکه او در آن اسیر گرفته شده بود و قتل سفیر در جریان عملیات. اعتراض امریکا در مورد استفاده از قوت توسط دولت افغانستان به خاطر هایی سفیر آنکشور.

بیست و دوم فبروری

دستور رئیس جمهور امریکا در مورد کاهش کمکهای آن کشور به افغانستان.

شانزدهم مارچ

قیام هرات.

هفدهم - نوزدهم مارچ

مباحثه روی اوضاع افغانستان در بیروی سیاسی ح.ک.ا.ش (حزب کمونیست اتحادشوروی).

بیست مارچ

تره کی به مسکو دعوت شده در مورد حمایت سیاسی و لوژیستیکی از جانب شوروی برای اطمینان داده شده ولی خواهش او مبنی بر اعزام نیرو، رد میشود.

بیست و هفتم مارچ

تعیین شدن حفیظ الله امین وزیر خارجه به عنوان صدراعظم.

اول اپریل

اعلام تغییرات در کابینه، تعیین شدن جگرن اسلم وطنجار به حیث وزیر دفاع، شیرجان مزدوریار به حیث وزیر داخله و اسدالله سروری به عنوان رئیس سازمان استخبارات افغانستان [اگسا]

اپریل - می

رد تقاضای مجدد دولت افغانستان در باره فرستادن نیروهای ویژه به آنکشور، توسط مسکو.

جون

نماینده وزارت خارجه شوروی واسیلی سفرانچوک^۱ جهت مشوره دادن به دولت افغانستان در بخش سیاست خارجی و توسعه قاعده سیاسی دولت افغانستان، به کابل فرستاده میشود. (او تا بیست و دوم دسمبر در افغانستان باقی ماند).

بیست و نهم جون

بیروی سیاسی "ح.ک.ا.ش" فیصله میکند تا باید روی تره کی و امین فشار آورده شود تا حضور نظامی دولت شان را در سراسر کشور گسترش دهند. ضمنا فیصله به عمل آمد تا جهت حمایه [از دولت افغانستان] یک فرقه نیروهای هوایی به بگرام و به تعداد یکصدو بیست و پنج تن از نیروهای ویژه "ک.ج.ب" به کابل فرستاده شود.

مسکو همچنان شکایتش را در موارد تصفیه سازی [حزب و دولت از وجود افراد نامطلوب]، عدم حضور شخصیتهای مؤثر محلی [در دولت]، و نبود یک "جبهه ملی" که بتواند نیروهای غیرکمونیست را نیز مشتمل باشد، تکرار میکند.

اوایل جولای

یک فرقه ششصد نفری نیروهای هوایی به شکل مخفی از اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی جهت جا به جایی در پایگاه هوایی بگرام پرواز نمود.

جولای

رئیس شعبه [روابط] بین المللی "ح.ک.ا.ش" بوریس پونوماریف^۱ به افغانستان گسیل شد تا از روند پاک سازی حزب از پرچمیها جلوگیری نموده، اوضاع افغانستان را ارزیابی کرده بار دیگر روی نگرانی شوروی تأکید نماید.

اواسط می

پخش جزوه های ضد امین در کابل.

بیست و هفتم - بیست و هشتم جولای

تغییراتی توسط امین در کابینه وارد شده، وطنجار و مزدوریار از عهده هایشان کنار زده میشوند.

هفدهم اگست

یک هیأت بلند رتبه ۶۳ نفری نظامی تحت ریاست معاون وزیردفاع جنرال ایوان پاولوفسکی^۲ جهت ارزیابی اوضاع نظامی افغانستان وارد کشور میشود. نامبرده به مجرد ورود به مسکو در نومبر در مورد مداخله نظامی شوروی نظر منفی میدهد.

اواسط سپتمبر

تره کی بعد از اشتراک در اجلاس کشورهای عضو سازمان عدم انسلاک در هاوانا، به مسکو توقف میکند.

چاردهم سپتمبر

امین از یک سو قصد توسط محافظین تره کی جان سالم بدر میبرد. چهار وزیر (سید محمد گلابزوی، مزدوریار، سروری و وطنجار) توسط امین از کابینه حذف میشوند. تره کی دستگیر شده، امین به علاوه وزارت های دفاع و خارجه مقام ریاست [حزب و دولت] را نیز اشغال میکند. (گلابزوی، سروری و وطنجار به کمک شوروی موفق به فرار میشوند).

شانزدهم سپتمبر

کمیته مرکزی "ح.د.خ.ا" امین را به عنوان منشی عمومی حزب انتخاب میکند.

ششم اکتوبر

شاه ولی معاون امین، سفیر شوروی پوزانوف را در جمعی از نمایندگان کشورهای سوسیالیستی به همدستی در قصد نافرجام به جان امین متهم میکند. پوزانوف شخصیت نامطلوب اعلام شده به تاریخ ۱۹ نوامبر از افغانستان اخراج میشود. (پوزانوف با فکرت تابییف بتاريخ ۲۸ نوامبر تعویض میشود)

هشتم اکتوبر

تره کی به دستور امین بقتل میرسد.

دهم اکتوبر

به اندروپوف صلاحیت داده میشود تا کارمل را از چکوسلواکیا به مسکو بیآورد.

^۱

Boris Ponomarev

Ivan Pavlovskiy

اکتوبر

عملیات "زینت" : پراکنده شدن واحد های خاص "ک.ج.ب" جهت دریافت عکس العمل مردم در مقابل حمله احتمالی نظامی شوروی [به افغانستان].

بیست و نهم اکتوبر

"بخش افغانستان" بیروی سیاسی "ح.ک.ا.ش"، یادداشتی را مبنی بر تأثر عمیق شان در قبال اوضاع در افغانستان تقدیم میکند.

نهم نومبر

واحد خاص قوای هوایی از آسیای میانه به افغانستان فرستاده میشود.

بین اول و دوازدهم دسمبر

وزیردفاع اتحادشوروی دستورآماده شدن طرح فرستادن احتمالی نیرو به افغانستان را میدهد.

دوم، سوم، دوازدهم و هفدهم دسمبر

امین مکرراً تقاضای اعزام نیروهای شوروی را به افغانستان میکند.

ششم دسمبر

بیروی سیاسی "ح.ک.ا.ش" طرح گسیل ۵۰۰ تن از قوای خاص "جی.آر.یو" را به افغانستان، تصویب میکند.

دهم دسمبر

اوستینوف وزیردفاع دستور فراخواندن قوای احتیاط را داده برای آماده سازی دو قطعه نظامی یکی انجینیری و دیگر هوایی به شمول واحدهای ترانسپورتهای هوایی در یک محل نظامی واقع در تاشکند، تلاش میکند.

دوازدهم دسمبر

اعضای کلیدی بیروی سیاسی "ح.ک.ا.ش" فیصله میکنند تا حفیظ الله امین را با استفاده از نیرو، از قدرت برکنار کرده و دولت جدید با نیروهای محدودی نظامی شوروی حمایت گردد.

هفدهم دسمبر

سوء قصد نافرجام به جان حفیظ الله امین صورت گرفته، رئیس سازمان استخبارات و برادرزاده امین، اسد الله امین جراحت شدید بر میدارند.

بیست و پنجم - بیست و هفتم دسمبر

به تعداد ۷۷۰۰ تن از قوای شوروی از طریق هوا به افغانستان فرستاده میشوند و فرقه ۱۰۸ موتوریزه تفنگدار به صوب کابل گسیل میشود.

بیست و هفتم دسمبر

قوای شوروی کابل را اشغال نموده ببرک کارمل به قدرت میرسد.

عملیات "طوفان": عملیات مخفی قوای شوروی در تپه تاج بیک و قتل حفیظ الله امین.

تصویب یکتعداد پیامهای توضیحی و توجیهی از طرف بیروی سیاسی "ح.ک.ا.ش" در ارتباط به حمله شوروی به افغانستان.

بیست و هفتم - بیست و هشتم دسمبر

فرقه ۱۰۵ موتوریزه تفنگدار وارد افغانستان میشوند.

۱۹۸۰

چهارم جنوری

رئیس جمهور کارتر حمله به ملت غیر متعهد و قهرمان افغان را محکوم میکند.

پنجم جنوری

شورای امنیت سازمان ملل متحد بحث روی موضوع افغانستان را آغاز میکند.

هفتم جنوری

صدور قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد که در آن خروج فوری "همه قوای خارجی از افغانستان" تقاضا شده بود. این قطعنامه توسط اتحادشوروی ویتو گردید. نتایج آراء ۱۳ مقابل ۲ بود.

چاردهم جنوری

جلسه عمومی سازمان ملل متحد با ۱۰۴ رای موافق، ۱۸ رای مخالف و ۱۸ رای مستنکف قطعنامه ای را صادر نمود که در آن "تأثر عمیق در مورد حمله نظامی اخیر" در افغانستان اظهار شده بود. همچنان تقاضا به عمل آمده بود تا "همه نیروهای خارجی به صورت فوری" افغانستان را ترک کنند.

بیست و سوم جنوری

رئیس جمهور کارتر تعذیرات را علیه شوروی وضع کرده، ارسال گندم به شوروی نیز ممنوع اعلام گردید.

جولای

تحریم مسابقات المپیا در مسکو توسط ۶۰ کشور به عنوان اعتراض در مقابل تهاجم شوروی به افغانستان.

بیستم نومبر

اجلاس عمومی سازمان ملل متحد با ۱۱۱ رای موافق، ۲۲ رای مخالف و ۱۲ رای مستنکف، قطعنامه ای را صادر کرد که در آن تقاضای خروج "بدون قید و شرط همه نیروهای خارجی" از افغانستان به عمل آمده بود.

۱۹۸۱

بیست و دوم اگست

اتحاد بین پنج گروه مقاومت افغان [در پشاور] و ایجاد یک شورای ۵۰ نفری مشاور.

۱۹۸۳

نزد هم جنوری

آغاز ماموریت دیگو کوردویز معاون سرمنشی سازمان ملل متحد بین ژنیو، تهران، اسلام آباد و کابل جهت حل معضله افغانستان.

بیست و چهارم جون

پایان یافتن بدون نتیجه مذاکره، به حمایت سازمان ملل متحد، درباره خروج قوای شوروی از افغانستان.

۱۹۸۴

هفدهم می

باز دید معاون رئیس جمهور امریکا جورج بوش از دره خیبیر. او ضمن تقبیح نمودن تهاجم شوروی حمایتش را از جنبش مقاومت افغانها اعلام نمود.

بیست و ششم جولای

تصویب کمکهای مخفی امریکا به ارزش ۵۰ میلیون دالر به افغانستان توسط مجلس نمایندگان آنکشور.

بیست و هفتم اگست

مذاکره غیر مستقیم بین وزرای خارجه افغانستان و پاکستان به میانجیگری ملل متحد در ژنیو، جهت دریافت راه حل سیاسی جنگ افغانستان.

۱۹۸۶

چهارم می

رادیو کابل گزارش میدهد که ببرک کارمل بنابر "معاذیر صحی" استعفاء نموده و نجیب الله رئیس سابق خاد به عنوان جانشین او تعیین شده است. ببرک در مقام رئیس شورای نظامی انقلابی (هفت عضوی) باقی میماند.

۱۹۸۸

ششم جنوری

شیوارد نادزی وزیر خارجه شوروی در یک مصاحبه با آژانس خبرسانی افغانی بیان داشت که اتحادشوروی امیدوار است تا عساکرش را از افغانستان الی ختم سال ۱۹۸۸ خارج کند، البته بدون در نظر داشت شکل رژیمی که بعداً در آنجا [افغانستان] استقرار می یابد. اما او خروج قوای نظامی کشورش را را مرتبط به [قطع] کمکهای امریکا به مجاهدین افغان دانست.

هشتم فبروری

میخایل گرباچوف اعلام داشت که خروج قوای شوروی از افغانستان تا پانزدهم ماه می آغاز خواهد شد مشروط بر اینکه در این مورد تا اواسط ماه مارچ توافق حاصل شود.

چهاردهم اپریل

امضای توافقات ژنیو بین افغانستان، پاکستان، شوروی و امریکا. براساس این توافقنامه، شوروی تعهد سپرد تا عساکرش را در ظرف نه ماه از افغانستان خارج سازد. امریکا و شوروی به عنوان تضمین کنندگان در امر قطع ارسال کمکهای نظامی به هر دو طرف و ایجاد زمینه برگشت مهاجرین به افغانستان توافق کردند.

پانزدهم می

اتحادشوروی اخراج عساکرش از افغانستان را آغاز کرد.

۱۹۸۹

چهاردهم فبروری

آخرین عسکر شوروی میدان هوایی کابل را ترک میگوید.

هشتم فبروری

اعلام حالت اضطرار در سراسر کشور و تعیینی وزرای جدید در کابینه توسط نجیب الله.

بیست و سوم فبروری

رهبران مجاهدین عبدالرسول سیاف را به عنوان صدراعظم ممثل و صبغت الله مجددی را بعنوان رئیس جمهور ممثل دولت موقت تعیین کردند.

۱۹۹۱

سیزدهم سپتمبر

توافق بین اتحاد شوروی و امریکا مبنی بر قطع ارسال اسلحه به طرفین درگیر افغان سر از اول جنوری ۱۹۹۲

پانزدهم دسمبر

شوروی ارسال اسلحه به افغانستان را قطع کرد.

۱۹۹۲

اپریل

ورود مجاهدین به کابل و اعلام دولت اسلامی افغانستان. سقوط دولت مارکسیستی و ادامه جنگها بین گروه های مختلف سیاسی، مذهبی و قومی.

ادامه دارد